

JÄÄKÄRIT POSTIMUSEOSSA SAKSAN TIELLÄ

Veijo Kauppinen

Tuomas Hoppu; Jääkärit Saksan tiellä. Jääkäreiden tarina kirjeiden ja päiväkirjojen valossa. Postimuseo 2016. 265 s.

Itsenäisen Suomen tulevat sata vuotta ovat nostaneet jääkärit mediaan. Noin 1 900 suomalaista sai Saksassa sotilaskoulutusta tavoitteena irrottaa Suomi Venäjältä. Hanke oli huima uhkayritys. Koulutettavien ja heidän läheistensä välinen yhteydenpito oli sa-laussyistä hoidettava mutkien kautta, mihin Postimuseo on tarttunut julkaisemalla kir-jan Jääkärit Saksan tiellä ja avaamalla siihen perustuvan, tulevan vuoden maaliskuuhun jatkuvan Salaista jääkäripostia -näyttelyn.

Itsenäistymisemme vaiheisiin pereh-tyneen FT Tuomas Hopun kirjoittama, paljolti tuoreen lähdemateriaalin varaan rakentuva teos kertoo jääkäreiden tarinaa kir-jeiden ja päiväkirjojen valossa.

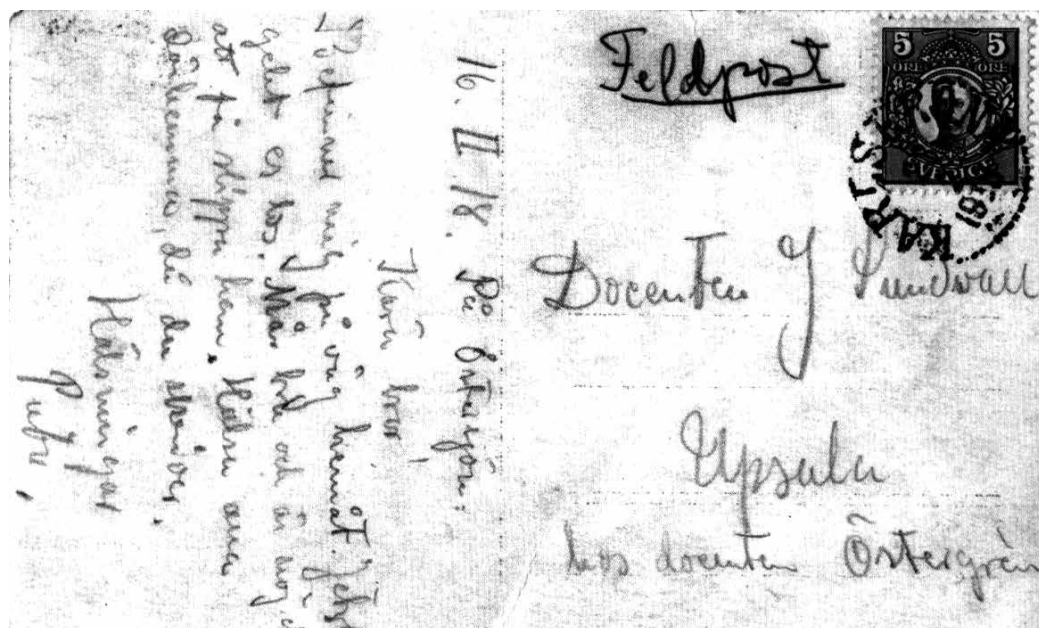
Jääkäreitä harjoittelemassa konekiväärin käyttöä. Lasse Nortresuon arkisto

Sotiminen on kautta aikojen ollut tekniikan kehityksen veturi. Jääkäreitä tietenkin perehdytettiin ensimmäisen maailmanso-dan uusiin aseisiin, joskin aluksi kätean an-nettiin vanhoja venäläisiä "kolmen linjan" kiväärejä. Tositilanteissa ne toki vaihdettiin saksalaiseen aseistukseen. Rintamakoke-musta jääkärit saivat nykyisen Latvian alu-eella Misse-joella, Riianlahden rintamalla sekä Aa-joella.

Jääkäriilike oli uhkayritys, jonka onnis-tumiseen eivät innokkaim-matkaan puolestapuhujat ja kirjavistakin syistä mukaan lähteneet koulutettavat jak-saneet raskaiden Saksan vuosien aikana aina uskoa. Eristettyinä olevien mieltä painoi päiväkirjamerkin-nöissä huoli tulevasta sekä omaisten kohtalosta ja kova koti-ikävä.

Jääkäreitä harjoittelemassa konekiväärin käyttöä. Lasse Nortresuon arkisto

Kotimatkan aikana sisäpiiriläinen Johannes Sundwallille lähetetty kortti. Esa Kärkkään arkisto

Yhteydet kotimaahan salaisin postijärjestelyin olivat tärkeitä. Kotiväelle piti saada tieto, että lähettäjä oli elossa ja yhteydenpito läheisten kanssa auttoi jaksamaan. Kirjeet kulkivat yleensä Tukholman kautta. Niiden sisältö tarkastettiin jääkäriliikkeelle vahingollisen tiedon varalta.

Koulutus päättyi helmikuussa 1918 Kuningaskaallisen Preussin Jääkäripataljoona 27 hajoittamiseen ja jääkäreiden pääjoukon kotiuttamiseen.

Jääkäreistä on vuosien varrella kirjoitettu runsaasti ja elokuva Jääkärin morsian on ollut suosittu. Hopun kirja on käsittelytavaltaan tervetullut ainakin useimpien lähtiöiden käsityksen mukaan isänmaan asialla olleiden "partiopoikien" Saksan kauteen. Kirjassa on selkeä, viimeisen jääkärin, kenraali Väinö Valven kuolemaan vuonna 1995 päättyvä aikajana.